

Ouder- en belangenorganisaties van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften willen volwaardig meepraten.

21 januari 2022

Niets over ons zonder ons!

Deze slogan werd onlangs gebruikt in een artikel dat de situatie aankaartte van ouderen in woonzorgcentra. En gelijk hadden ze! Ze pikken het niet meer dat anderen boven hun hoofd en zonder met hen in gesprek te gaan, beslissen wat er voor hun doelgroep moet gebeuren.

Net hetzelfde overkomt nu de ouders en vertegenwoordigers van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Voor alle duidelijkheid. De slogan "Nothing about us without us" komt oorspronkelijk uit de sfeer en de teksten van het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap, verdrag dat in ons land over alle parlementen heen geratificeerd werd in 2009. Dit hield voor al onze regeringen het engagement in om te groeien naar een meer inclusieve maatschappij en, als weerspiegeling daarvan, een meer inclusieve school. Liefst vanuit een duidelijke lange termijnvisie en met een uitgetekend groeipad.

Conceptnota Leersteun

Die inclusieve school en het debat erover zijn op dit moment weer zeer actueel. Op 25 juni 2021 kreeg Minister van Onderwijs Ben Weyts immers groen licht van de Vlaamse Regering om zijn Conceptnota Leersteun verder uit te werken. En op 14 oktober 2021 werd hierover grondig gedebatteerd in de Commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement.

Toegegeven, het is een moeilijk en complex debat waar heel veel partijen en belangen spelen. De leerkrachten hebben hun vakbonden, de schoolbesturen hun koepelverenigingen, de leerlingen hebben hun scholierenkoepel en ook de ouders hebben hun ouderverenigingenkoepels. Allemaal met een rechtspositie en een structureel verankerde stem in het kapittel.

En nu ons punt

Waar in dit verhaal klinkt de stem van de kinderen met specifieke onderwijsbehoeften zelf? Waar klinkt de stem van hun ouders of vertegenwoordigers? Het zijn mooie intenties in de conceptnota als men schrijft dat ouders moeten geïnformeerd worden. Geïnformeerd? Is dat alles? Mogen ouders en/of vertegenwoordigers en de leerlingen zelf waarover het gaat ook meedenken? Meehelpen? Concrete ideeën en voorstellen aanbrenge om inclusief onderwijs werkbaar te maken?

In de loop van de jaren zijn we wel beluisterd hoor. Door Marleen Vanderpoorten (1999 – 2004) in haar debat over Maatwerk in Samenspraak, door Frank Vandembroucke (2004 – 2009) toen hij zijn Leerzorgkader lanceerde, door Pascal Smet (2009 – 2014) in zijn resonantiegroepen wat uiteindelijk leidde tot de stemming van het M-decreet en door Minister Crevits (2014 – 2019) die het M- decreet implementeerde en er later het Ondersteuningsmodel aan toevoegde.

Maar dit beluisteren gebeurde steeds ad hoc, op informele basis en met een veelheid van ouder- en belangenorganisaties die niet structureel ondersteund werden door bvb. een vrijgestelde of betaalde kracht, maar die op vrijwillige basis mensen afvaardigden voor zover hun beperkte mogelijkheden het toelieten. Altijd boven op de dagtaak.

Ook de frequentie en de intensiteit van het overleg varieerde en was afhankelijk van het belang dat de regerende Minister hechtte aan de 'stem van de doelgroep'.

Even ontstond de hoop dat Minister Crevits werk wilde maken van een meer structurele vorm van beleidsparticipatie. Ze lanceerde een project, betaalde een vrijgestelde om samen met ons na te denken over een werkbare organisatie waar al onze verenigingen een vertegenwoordiging zouden krijgen en, vooral, waar we vanuit een rechtspositie een volwaardige stem zouden krijgen in het debat.

Het rapport beleidsparticipatie werd bij haar ingediend in maart 2018 ... en dan was er stilte...

Bij het aantreden van Minister Ben Weyts stelden we opnieuw de vraag (brief van 19/10/2019). We vroegen hem om met ons kennis te willen maken en ons een structureel verankerde beleidsparticipatie te gunnen. Toen er geen antwoord kwam, stelde mevrouw Loes Vandromme op basis van ons dossier een parlementaire vraag (20/05/2021) aan Minister Weyts. Uit zijn antwoord konden we opmaken, (1) dat het hem niet nuttig leek om budget uit te trekken voor nog maar eens een nieuwe structuur en (2) dat er op zijn kabinet al genoeg bilateraal overleg is met diverse verenigingen.

En dan de nadruk die men legt op de noodzaak om aan ouders 'uit te leggen' hoe het allemaal in elkaar steekt. Terwijl er binnen de ouder- en belangenorganisaties voldoende kennis aanwezig is om gedragen en met nuance deel te nemen aan het hele leersteundebat. Zoals de zaken er nu voorstaan lijkt het eerder op 'horen' en 'luisteren naar' in gespreide slagorde. Hoe noemen we dat? "Verdeel en heers"?

Op slechts twee momenten is daadwerkelijk vanuit het kabinet Onderwijs een initiatief genomen om met onze groep in gesprek te gaan.

Op 18 januari 2021 werd ons een document voorgelegd met 5 speerpunten die als basis moesten dienen voor een Conceptnota Leersteun. Onze verenigingen mochten hierop reageren.

Op 8 november 2021 mochten we onze mening formuleren over de Conceptnota Leersteun, die al sinds 25 juni in ons bezit was en waarop we vanuit onze diverse verenigingen reeds uitgebreid reageerden.

Dit gaat echter niet om een formeel gemeenschappelijk advies dat zou kunnen gedeeld worden met de andere partijen rond de tafel of met de leden van de Commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement.

Het kan nochtans ook anders. In Oktober 2018 startte het Vlaamse Departement Gelijke Kansen een project onder de naam NOOZO – Vlaamse adviesraad handicap. NOOZO geeft advies aan de Vlaamse Regering over alle onderwerpen die belangrijk zijn in het leven van personen met een handicap. In principe hebben ze geen ruimte of opdracht om zich specifiek bezig te houden met Onderwijs. Logisch toch? Is het niet de taak van Onderwijs zelf om de Gelijke Onderwijskansen in eigen huis te bewaken? Onbegrijpelijk dat dit binnen Onderwijs niet kan en spijtig dat Onderwijs de kans laat schieten om beleidsparticipatie voor ouder- en belangenorganisaties te formaliseren eventueel via NOOZO. Deze houding is volkomen in tegenstelling met de mooie intenties van de Conceptnota Leersteun omtrent inclusie.

Wat nu?

De ouder- en belangenverenigingen van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften staan in de kou. Wij willen een officiële, structureel ondersteunde stem hebben in het hele inclusiedebat. We willen af van het informele, ad hoc overleg en hopen op een volwaardige rol in het uittekenen van een pad naar inclusief onderwijs. Relatief gezien vertegenwoordigen wij een kleine groep leerlingen binnen het leerplichtonderwijs, maar wel een groep die nood heeft aan de beste ondersteuning en wie anders kan daar een gegronde mening over hebben dan de mensen die dag in dag uit met hen leven?

Wij houden ons aanbevolen voor gesprek en overleg.

Deze brief/tekst wordt onderschreven door volgende verenigingen:

Seline Somers namens GRIP vzw, Gelijke rechten voor iedere persoon met een handicap

Greta Brunclair namens VLOK-CI

Francine Philips en Luk Van Den Steen namens de verenigingen van Overleggroep OKLO: BEKINA vzw, CETOS vzw (Begga Van De Walle), Dyspraxis vzw (Kaat Dewitte), IKTIC vzw, Sprankel Leerproblemen vzw (Sandrine De Coster), ZitStil vzw (Machteld van Ostaede)

Katleen Joos en Lief Vanbael namens Gezin en Handicap vzw

Allard Claessens namens Downsyndroom Vlaanderen

STAN Trefpunt Verstandelijke Handicap vzw

Frie Horemans namens VVA, Vlaamse vereniging autisme

Hilde Dhondt namens Ouders voor Inclusie

Tanja Nuelant, Gezinspolitiek Secretaris Gezinsbond